

Utrikesministeriets ansvarsrapport 2022

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

Innehållsförteckning

Förord	3
1 Beskrivning av den rapporterade organisationen	5
1.1 Ansvarsfull förvaltningssed	5
1.2 Målen för ansvarsfullhet	6
2 Utrikesministeriets prägel som gäller målen för hållbar utveckling 4 (god utbildning), 5 (jämslällldhet), 13 (bekämpa klimatförändringarna), 16 (fredliga och inkluderande samhällen) och 17 (genomförande och globalt partnerskap)	7
2.1 Påverkan: SDG 4 (god utbildning)	8
2.2 Påverkan: SDG 5 (jämslällldhet).....	10
2.3 Påverkan: SDG 13 (bekämpa klimatförändringarna)	12
2.4 Påverkan: SDG 16 (fredliga och inkluderande samhällen)	14
2.5 Påverkan: SDG 17 (genomförande och globalt partnerskap).....	17
3 Utrikesministeriets fotavtryck, dvs. verksamhetens negativa ekologiska, sociala och ekonomiska effekter på verksamhetsmiljön, samt insatser för att minska fotavtrycket	21
3.1 Den ekologiska dimensionen	21
3.2 Den sociala dimensionen	23
3.3 Den ekonomiska dimensionen	25
4 Beskrivning av sättet att utarbeta rapporten	28

FÖRORD

Bästa läsare,

FN:s globala handlingsprogram för hållbar utveckling, Agenda2030, antogs 2015. Det styr FN:s medlemsländers arbete för att främja hållbar utveckling och innehåller mål för hållbar utveckling som är gemensamma för alla länder och sträcker sig till 2030.

Redan före coronapandemin hade Agenda2030 åstadkommit mycket positiv utveckling i världen. Samtidigt var man medveten om att den positiva utvecklingen inte har varit tillräckligt snabb i fråga om Agenda2030. I och med pandemin blev det ännu svårare att uppnå målen för hållbar utveckling, och man mötte bakslag i fråga om många mål för hållbar utveckling. Den senaste faktorn som ökade svårighetsgraden var att freden bröts på grund av det krig som Ryssland startade mot Ukraina.

Dessa utmaningar minskar inte betydelsen av Agenda2030, men betonar ytterligare vikten av att uppnå målen för hållbar utveckling. Hållbar utveckling skapar trygghet, bättre hälsa, bromsar klimatförändringen/artförlusten samt minskar extrem fattigdom, bara för att nämna några exempel.

Finland är en av de globala föregångarna i hållbar utveckling, och som bevis på detta blev Finland för första gången etta i den globala jämförelsen mellan länder i rapporten Sustainable Development som gavs ut i juni 2021. Vi är medvetna om att också vi har fortfarande mycket att göra för att uppnå målen för hållbar utveckling. Detta arbete pågår starkt. Målet med Finlands nationella strategi för hållbar utveckling, som antogs av Finlands kommission för hållbar utveckling i mars, och färdplanen för Agenda2030 i anknytning till den är att vi ska uppnå alla mål för hållbar utveckling fram till 2030. Detta är en betydande riktlinje som vi också kan marknadsföra på global nivå.

Även om regeringen svarar för genomförandet av Agenda2030, förutsätter uppnåendet av målen att hela samhället bidrar till det och deltar. Utrikesministeriet har en central roll i genomförandet av Agenda2030 i våra yttre förbindelser, och den prägel som utrikesministeriet sätter, dvs. den globala nivåns positiva följder, sträcker sig till många mål för hållbar utveckling. Därför har vi valt till vår ansvarsrapport maximiantalet enligt Statskontorets anvisningar, dvs. fem mål för hållbar utveckling, som vi allra mest kan främja genom vår egen verksamhet: SDG 4 (god

utbildning); SDG 5 (jämslällldhet); SDG 13 (bekämpa klimatförändringarna); SDG 16 (fredliga och inkluderande samhällen): samt SDG 17 (genomförande och globalt partnerskap). Vi rapporterar även om vårt fotavtryck, dvs. om de negativa ekologiska, sociala och ekonomiska verkningar som vi orsakar i verksamhetsmiljön, och särskilt ur det perspektiv hur vi försöker minska detta fotavtryck.

Vi önskar alla givande lässtunder!

Matti Anttonen

Statssekreterare
Utrikesministeriet

1 Beskrivning av den rapporterade organisationen

1.1 Ansvarsfull förvaltningssed

Ansvarsfullhet administreras vid utrikesministeriet som en del av ministeriets normala verksamhetsstyrning och avdelningarnas, tjänsternas och enheternas ansvarsområden enligt arbetsordningen. Det finns ingen separat ansvarshandling vid utrikesministeriet. I fråga om hållbar utveckling beskrivs i förklaringsdelen till utrikesministeriets förvaltningsområdets huvudtitel 24 i statsbudgeten de centrala mål som ska eftersträvas både med transfereringar och i utrikesförvaltningens egen verksamhet.

Finansiellt mätt sker den största delen av administrationen av ansvarsåtgärder som en del av administrationen av utvecklingspolitik och -samarbete och tilldelningen av medel inklusive tilldelningsbeslut. De resultatkartor som används i utvecklingssamarbete och indikatorer som har tagits fram som stöd för dem har utarbetats för att för sin del stödja målen för hållbar utveckling. Resultatuppgifter används som stöd för strategisk ledning av utvecklingspolitiken och resultatrapporteringen.

Dessutom främjas ansvarsfullhet i ministeriets egen verksamhet genom ett miljöprogram som under hösten 2021 uppdaterades för åren 2021–2030.

Vid utrikesministeriet upprättades 2018 ett Agenda2030-nätverk, vars syfte är att utbyta åsikter om frågor som gäller FN:s handlingsprogram för hållbar utveckling Agenda2030 och att samtidigt förankra genomförandet av Agendan djupare i hela utrikesministeriets verksamhet. Nätverket består av representanter för olika avdelningar och enheter, och det sammanträder vid behov, dock i princip minst två gånger om året, och mellan mötena delas aktuell information om hållbar utveckling internt i nätverket.

1.2 Målen för ansvarsfullhet

Finland har förbundit sig till att uppnå målen för FN:s handlingsprogram för hållbar utveckling Agenda2030 såväl i Finland som globalt. Detta åtagande har gjorts i statsrådets redogörelse för hållbar utveckling (SRR 3/2020 rd) samt i strategin för kommissionen för hållbar utveckling och färdplanen för Agenda2030 i anknytning till den.

Ministeriets arbete med hållbar utveckling styrs bland annat av statsminister Marins regeringsprogram, statsrådets redogörelse om det globala handlingsprogrammet Agenda2030, statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse samt den utvecklingspolitiska redogörelsen för de kommande valperioderna. I genomförandehandlingen för utrikesministeriets förvaltningsområde 2022 specificeras målen för utrikesförvaltningen närmare.

Det finns redan mycket sådant material om genomförandet av Agenda2030 som gäller utrikesministeriet, bland annat Finlands landsrapporter till FN om genomförandet av hållbar utveckling (2020 och 2016), statsrådets redogörelser om Agenda2030 (2020 och 2017), statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse (2020), statsrådets redogörelse om Finlands utvecklingspolitik (2016), utvecklingspolitisk redogörelse för de kommande valperioderna (2021), regeringens årsberättelser, utvecklingspolitisk resultatrapport (2018), Statens revisionsverks granskningsrapport om förvaltningsmodellen för hållbar utveckling (2019) och POLKU2030 – En utredning av Finlands politik för hållbar utveckling (2019) samt utrikesförvaltningens strategiska prioriteter 2018–2022.

2 Utrikesministeriets prägel som gäller målen för hållbar utveckling 4 (god utbildning), 5 (jämställdhet), 13 (bekämpa klimatförändringarna), 16 (fredliga och inkluderande samhällen) och 17 (genomförande och globalt partnerskap)

Coronapandemin har sedan våren 2020 haft en avsevärd inverkan på uppnåendet av målen för hållbar utveckling och den internationella utvecklingspolitiken. De flesta utvecklingsländernas centrala utvecklingsbanor (demokrati, jämställdhet, utbildning, hälsovård inklusive reproduktiv hälsa och rättigheter, sysselsättning) har saktat ner kraftigt eller har blivit negativa. Å andra sidan har pandemin visat att målen för hållbar utveckling (SDG-målen) och samtidigt den finländska utvecklingspolitikens prioriteringar i anknytning till dem är ännu mer relevanta än tidigare. Att freden bröts på grund av det krig som Ryssland startade mot Ukraina är det senaste stora steget bakåt i fråga om genomförandet av hållbar utveckling.

Om ministeriets inverkan berättar även den Utvecklingspolitiska resultatrapport som utarbetas för närvarande och som ges ut nästa höst. Rapporten kommer att beskriva mer omfattande och detaljerat vilka positiva effekter ministeriets verksamhet har på de olika målen för hållbar utveckling. Många konkreta exempel på den inverkan som beskrivs i denna rapport gäller år 2020 eller en tidigare tid. Detta beror på att uppgifterna om ministeriets prägel för 2021 inte ännu är kända vid utarbetandet av ansvarsrapporten.

2.1 Påverkan: SDG 4 (god utbildning)

Utbildning är en av prioriteringarna i Finlands utvecklingssamarbete. Med utvecklingspolitik i utbildningsområdet understöds uppnåendet av utbildningsmålet för hållbar utveckling (med särskild tonvikt på att stödja delmålen 4.1, 4.2, 4.5 och 4.c).

Dessutom stöder enheten för det civila samhället utbildning i globala frågor som genomförs av finländska organisationer och som stöder uppnåendet av delmål 4.7. Finland har som mål att i synnerhet förbättra tillgången till högklassig grundläggande utbildning och utbildning på andra stadiet för flickor och de mest sårbara grupperna. Med stödet stärks inklusion i skolsystemen och deras förmåga att förbättra inlärningsresultaten, praxisen för inläring och undervisning samt förhållanden. Finland stöder även tillgång till yrkesutbildning för kvinnor med funktionsnedsättning.

Över hälften av finansieringen har under 2019–2021 kanaliserats genom lands- och områdesspecifikt stöd. Utbildning har understötts under 2016–2020 i landsprogrammen i Afghanistan, Myanmar, Nepal, Palestina, Etiopien, Moçambique samt Ukraina. Dessutom har utbildning understötts då man har bemött krisen i Syrien. I landsprogrammen för 2021–2024 utökas stödet till Kenya, Somalia och Uzbekistan.

Exempel på resultat: Landsprogrammets resultat visar att tillgången till utbildning har ökat och att andelen personer som deltar i utbildning på andra stadier har ökat, men inlärningskrisen syns som en svag undervisningskvalitet och dåliga inlärningsresultat. Könsmåttligheten har förstärkts, även om det fortfarande finns utmaningar. I många programländer stöder Finland interventioner som verkar i gränsområdet mellan humanitär hjälp och utvecklingsbistånd och som därmed stärker motståndskraften i skolsystemen (bland annat Palestina, Etiopien) eller som riktar till konfliktbenägna, särskilt sårbara områden (stöd för utbildning i etniska områden som inleddes i Myanmar).

Coronapandemin och även förändringar av den politiska situationen har haft en dramatisk inverkan på uppnåendet av SDG4. Till exempel i Afghanistan hänger den positiva utvecklingen av flickors skolgång på en tråd.

Flera finländska civilsamhällesorganisationer (bland annat Kyrkans Utlandshjälp, Fida, Finlands Flyktinghjälp, Missionssällskapet, Plan, UFF, SOS-barnbyar och Interpedia) stöder uppnåendet av SDG4-målet. Med stöd av civilsamhällesorganisationer har man särskilt nått utsatta flyktingar, analfabetiska vuxna, personer med funktionsnedsättning, flickor och medlemmar i minoritetsgrupper. Goda resultat har uppnåtts på gräsrotsnivån bland annat för att stärka inläring på modersmål, utbildningsmöjligheter för personer med funktionsnedsättningar, undervisning i läskunnighet, yrkeskunskaper och lärarutbildningen. Knappt en femtedel av stödet till utbildningssektorn har under 2019–2021 tilldelats genom civilsamhällesorganisationer.

Utrikesministeriet har gradvis stärkt multilateralt samarbete och påverkan för att främja SDG4-målet. Man har haft ett nära samarbete med undervisnings- och kulturministeriet i globala forum som leds av Unesco. I fråga om utvecklingsfinansiering till utbildningen har Finland bidragit till att våra multilaterala partner såsom EU, Världsbanken och Asiatiska utvecklingsbanken har ökar sitt stöd till en inkluderande och högklassig utbildning.

Finland har inlett stöd för Global Partnership for Education-fonden som stöder utvecklingen av utbildningssektorn i de fattigaste länderna och för Education Cannot Wait-fonden som stöder utbildning i humanitära kriser och utdragna krissituationer. Multilateral specialfinansiering riktas även till Världsbankens och Unescos tematiska program. Dessutom har Finland stött WFP:s skolmatsprogram.

Det tematiska samarbetet med Unicef stärks inom ramen för ett innovationscenter för inläring som inrättas i Helsingfors. Finland stöder även multilaterala aktörers arbete genom att finansiera experter genom FN:s och Världsbankens program. Kompetenscentret för utvecklingsarbete inom utbildningssektorn, som inrättades som en del av Utbildningsstyrelsen, är en ny framtidsinvestering vars syfte är att stärka Finlands roll i lösningar på den globala inlärningskrisen.

Genom högskole- och forskningssamarbete främjas både SDG4-målet och i större utsträckning hela agendan för hållbar utveckling. Partnerskapsprogram inom högskoleutbildning stöder samarbetsprojekt mellan finländska högskolor och högskolor i utvecklingsländer. I projekten har man utvecklat partnerhögskolornas metodologiska, pedagogiska och administrativa färdigheter. Även instrument i den privata sektorn har bidragit till att utbildningsmålet uppnås: Finnfund har gjort två investeringar i utbildningssektorn och undervisning har varit den vanligaste sektorn i Finnpartnership-projekten.

2.2 Påverkan: SDG 5 (jämställdhet)

Enligt regeringsprogrammet siktar Finland stegvis till att 85 procent av alla nya projekt ska ha jämställdhetsfrämjande mål. Enligt preliminära beräkningar riktades under 2021 71 procent av finansieringen av utvecklingsamarbete till åtgärder som innehöll jämställdhetsfrämjande mål.

Finland stöder sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) för alla kvinnor och flickor, inklusive verksamhet som säkerställer tillgång till högklassiga och jämlika tjänster för sexuell och reproduktiv hälsa. Finland främjar en övergripande sexualundervisning, preventivmedel, mödravård, rätt till säkert sex och vid behov möjligheten till säker abort.

Finland främjar förebyggandet av könsbaserat våld och tillgången till tjänster för personer som drabbas av könsbaserat våld. Vi stöder i synnerhet utsatta personer och personer med funktionsnedsättning. Vi stärker alla kvinnors och flickors medvetenhet om sina rättigheter, såsom kroppslig självbestämmanderätt, samt möjligheten att agera för förverkligandet av sina rättigheter. Vi stärker även medvetenheten om omfattningen av könsbaserat våld på nätet och behovet av att förebygga detta.

Finland främjar kvinnors roll i ekonomin, i synnerhet ökade arbetstillfällena för kvinnor samt inriktning av finansieringstjänster till kvinnliga entreprenörer och sådana företag som riktar sina produkter och tjänster till kvinnor. Vi stärker kvinnors deltagande i beslutsfattande. Vi förbättrar kvinnors möjligheter att delta i att lösa problem som gäller fred och säkerhet.

Finland främjar jämställdhet med särskilda åtgärder och övergripande i alla utvecklingspolitiska delområden. Stödet kanaliseras framförallt genom samarbete med FN-organisationer, civilsamhällesorganisationer och bilateralt samarbete. Med hjälp av stöd från Finland har olika aktörer kunnat möta de utmaningar som covid-pandemin har medfört för jämställdhet mellan könen. Finland betonar ingripande i de grundläggande orsakerna till bristande jämställdhet, diskriminerande strukturer och sociala normer. Detta förutsätter att både kvinnor och flickor, men

även män och pojkar deltar i förändringsprocessen. Dessutom betonar vi utplånande av diskriminering som beror på att kön och andra personliga egenskaper korsar varandra.

Finland för en politisk dialog och gör påverkansarbete i Europeiska unionen, FN, institut för utvecklingsfinansiering och partnerländer. Jämställdhet är Finlands prioritering som medlem i FN:s råd för mänskliga rättigheter under 2022–2024.

Det förekommer globalt motstånd mot jämställdhet och kvinnors rättigheter, vilket ytterligare betonar Finlands roll i att främja jämställdhet och bekämpa diskriminering som sker på flera grunder.

Exempel på resultat: FN:s befolkningsfond (UNFPA) tryggade bland annat med stöd av Finland under 2020 tjänster för sexuell och reproduktiv hälsa för 50 miljoner kvinnor och ungdomar. 506 000 flickor och kvinnor som blivit offer för könsbaserat våld fick tillgång till tjänster med stöd för psykisk hälsa och psykosocialt stöd. Över 11 miljoner människor fick genom UNFPA:s humanitära hjälp sexuella och reproduktiva hälsotjänster och rättighetstjänster, 1,3 miljoner trygga förlossningar i 39 länder och 4,4 miljoner människor familjeplaneringstjänster.

Finland har stött långsiktigt arbete i Nepal för att förändra strukturer, normer och attityder som upprätthåller ojämställdhet. Ett projekt om menshygien som började 2016 har gett långvariga resultat. Flickor och kvinnor, som tidigare var tvungna att övernatta i boskapsskjul när de hade mens, utan tillgång till tappställen i sina gemenskaper, använder nu fritt kranar och toaletter som har byggts i anslutning till hushållen. Sociala attityder har förändrats så att kvinnor inte längre skäms över sin mens eller blir diskriminerade medan de har mens. Män stöder kvinnor och äldre generationer för inte längre vidare skadliga föreställningar om mens.

Under perioden 2020–2021 stödde UN Women bland annat med finansiering från Finland över 114 000 kvinnor i 33 länder i att utveckla sina ekonomiska färdigheter. Under 2020 förenade International Trade Center 1,9 miljoner kvinnor på marknaden genom SheTrades-plattformen som finansieras av Finland. 2 185 människor i Uganda fick affärsutbildning i ett projekt som genomfördes av Finlands Flyktinghjälp. Majoriteten av deltagarna var flyktingar, och över hälften kvinnor. Efter utbildningen gick en stor del med i en spar- och lånegrupp. Antalet näringsidkare tredubblades bland deltagarna.

Genom Demo Finlands program har man stött partiaktörers kompetens i demokrati i centrala teman (jämställdhet, kvinnors politiska deltagande, förvaltning på stats-

och lokalnivån, budgetprocesser, medborgarskap, rättigheter och friheter). Politikskolor, som stöds av Demo Finland, hjälper politiker att ta en mer aktiv roll inom partierna samt att avancera i sin politiska karriär. En viktig behållning av utbildningar och flerpartialoger är utvecklingen av samarbete över partigränser och utövande av dialog.

Som ett resultat av Finlands inflytandearbete blev förebyggande och avskaffande av könsbaserat våld på nätet en av målsättningarna för den internationella jämställdhetskampanjen Generation Equalitys verksamhetskoalition för teknologi och innovationer. Tack vare inflytandearbete infördes även i EU:s Gender Action Plan III principer, mål och uppföljning för förnyande av könsstrukturer (transformativitet) samt för diskriminering på många grunder (intersektionalitet).

2.3 Påverkan: SDG 13 (bekämpa klimatförändringarna)

I internationell klimatpolitik har Finland profilerat sig som en föregångare och en av de mest ambitiösa länderna i EU. Regeringsprogrammets mål om nationell koldioxidneutralitet fram till 2035 har gett en bra grund för internationellt inflytande. Utrikesministeriet utarbetade 2019 sitt handlingsprogram för klimatfrågor i utrikespolitiken. Handlingsprogrammet integrerar klimatförändringen i utrikesministeriets all verksamhet: i utrikes- och säkerhets-, handels- och utvecklingspolitiken. Finland har aktivt deltagit i EU:s och internationell klimatdiplomati. Toppteman har varit en utvidgning av finansministrarnas klimatkoalition och marknadsföring av dess arbete globalt, främjande av klimatsamarbetet i Arktis, minskning av utsläppen av svart kol samt främjande av finländska lösningar för klimat och miljö samt cirkulär ekonomi. Kopplingar mellan klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald har systematiskt lyfts fram i inflytandearbetet, såväl i fråga om utmaningar som lösningar.

Klimatförändringen har inkluderats även i handelspolitisk påverkan i EU och i WTO-kontexten. Finland har främjat prissättningen av kol globalt bland annat som medlem i en vänskapsgrupp som driver på en reform av stöd till fossila bränslen samt genom utvecklingssamarbete genom att stödja och påverka Världsbankens partnerskapsfond för prissättning av kol (Partnership for Market Implementation).

Finland har lyft fram internationellt temat om klimat och säkerhet och i synnerhet delat sin expertis i klimat och säkerhet som gäller vatten. Finland är aktiv i den vatten- och klimatkoalition som Meteorologiska världsorganisationen (WMO) inrättade 2021. Koalitionens främsta syfte är att förena vatten- och klimatagendor samt att ge beslutsfattarna hydrologisk och meteorologisk information som beaktar klimatförändringen för den planering och genomförande av politik för att uppnå målen för hållbar utveckling. Finland är även grundande medlem och styrelsemedlem i initiativet REAP (Risk-informed Early Action Partnership) som lanserades 2019 vid FN:s klimatkonferens och som fokuserar på tidiga varningar och förebyggande verksamhet.

Finlands offentliga internationella klimatfinansiering är en del av globalt ansvar samt förpliktelserna i FN:s klimatkonvention. Enligt regeringsprogrammets mål började Finlands internationella klimatfinansiering öka stadigt 2019, då utvecklingsländer fick ett rekordartat klimatfinansieringsbelopp på 147 miljoner euro. I mars 2022 gav utrikesministeriet ut planen för hur Finland ska genomföra sin offentliga internationella klimatfinansiering.

Enligt regeringsprogrammet har Finland även haft som mål att uppnå en balans i anpassnings- och begränsningsfinansieringen i sin internationella klimatfinansiering. Under 2020 var anpassningsandelen 41 procent och begränsningsandelen 59 procent, då andelarna under 2019 var 36 procent och 64 procent. Stöd till utvecklingsländers anpassnings- och begränsningsåtgärder som ges i form av donationer är i balans. Ungefär hälften av Finlands internationella klimatfinansiering består av investeringsfinansiering i form av lån och kapital. Med hjälp av denna modell mångdubblas den offentliga finansieringens effekter då detta ger en hävstångseffekt i privat finansiering. Finland har gjort betydande ytterligare satsningar i anpassningsfinansieringen, till exempel 2020 7 MEUR i Fonden för de minst utvecklade länderna (LDCF), 2021 7 MEUR i Anpassningsfonden (Adaptation Fund) samt 2020 5 MEUR till CREWS-initiativet som fokuserar på utvecklingen av hantering av klimatrisker och system för tidiga varningar i de minst utvecklade länderna och små östater.

Under 2021 gick Finland med i den så kallade Champions Group on Adaptation Finance-gruppen jämsides med andra länder som är föregångare inom anpassningsfinansiering. Gruppen vill förbättra anpassningsfinansieringens kvalitet, belopp och tillgång till den i synnerhet i fråga om de minst utvecklade länderna och små östater under utveckling. Målet är också att bidra till klimatförhandlingar i anknytning till anpassningsfinansiering och återställa förtroendet mellan förhandlings-

parterna, bland annat genom att främja dialog med utvecklingsländer. I anknytning till detta ordnar Finland i april i Lahtis ett ministermöte dit flera utvecklingsministrar och andra deltagare på hög nivå bland annat från EU, OECD och internationella klimatfonder har bjudits in.

Exempel på resultat: Eftersom Finland kan erbjuda kunnande och högklassiga produkter har vi i synnerhet satsat på att stödja väder- och klimattjänster samt förvarningssystem i utvecklingsländer med hjälp av finländsk finansiering, expertis och teknologiexport. Aktörer i den offentliga och privata sektorn samt civilsamhällesorganisationer har deltagit i samarbetet. Utvecklingsländers nationella meteorologiska institut har stötts med instrument för utvecklingssamarbete mellan institutioner (IKI) samt räntestöds krediter. De väder- och klimattjänster samt förvarningssystem som förbättras på grund av projekt som pågick under 2021 gagnar närmare 300 miljoner människor i sex länder. Dessutom har över 114 miljoner människor i åtta länder nytta av förvarnings- och responssystem som den multilaterala CREWS-fonden lanserade och testade under 2020.

Uppgifter om Finlands offentliga internationella klimatfinansiering under 2021 blir tillgängliga i september 2022, då de rapporteras till OECD. Dessutom rapporterar utrikesministeriet om klimatfinansiering under innevarande år i otaliga andra rapporter, till exempel i Finlands åttonde landrapport samt tvåårsrapporten till sekretariatet för klimatkonventionen (UNFCCC), klimatfinansieringsrapporten till EU enligt förordningen om styrning, resultatsrapporten om utvecklingspolitiken samt årsrapporten om planen för hur Finland ska genomföra sin offentliga internationella klimatfinansiering.

2.4 Påverkan: SDG 16 (fredliga och inkluderande samhällen)

DEMOKRATI-, RÄTTSSTATS- OCH MÄNNISKORÄTTSARBETE:

Den trend som beskriver utvecklingen av situationen för demokratiska institutioner, rättsstaten och civilsamhället har varit nedåtgående i flera år. Coronapandemi har försämrat situationen ytterligare, eftersom man i flera länder med

hänvisning till pandemin har begränsat medborgarnas grundläggande och mänskliga rättigheter och försvårat mediernas, civilsamhällets och människorättsförsvarens verksamhetsmöjligheter.

Trots ändringar av verksamhetsmiljön har finländska aktörer som stöds av utrikesministeriet och centrala internationella och lokala partner huvudsakligen kunnat arbeta effektivt. Finland har främjat olika befolkningsgruppers, särskilt kvinnors och funktionshindrade personers jämlika möjligheter att delta, dialog som överskrider partigränser och pluralistisk politisk diskussion, bland annat genom DEMO Finland och International IDEA. Även FN:s jämställdhetsorganisation UN Women och lokala civilsamhällesorganisationer är viktiga samarbetspartner. Man har också observerat en positiv utveckling i fråga om kvinnors politiska rättigheter.

Rättsstatscentrum, som etablerades med utrikesministeriets utvecklingssamarbetsfinansiering 2021, stärker Finlands möjligheter att utvidga demokrati- och rättsstatssamarbetet med utvecklingsländer. Genom bilateralt utvecklingssamarbete har Finland stött uppbyggnaden av rättshjälpssystem och förbättringen av medborgarnas rättssäkerhet i flera partnerländer.

Som en del av Finlands människorättsbaserade utrikes- och säkerhetspolitik har Finland förbundit sig till att aktivt stödja människorättsförsvare i tredje länder. Finland satsar i synnerhet på att främja utsatta personers rättigheter och åtgärder mot diskriminering. Stöd från Finland har bidragit till att stärka funktionen av internationella och regionala övervakningssystem för mänskliga rättigheter och åtgärder mot straffrihet, i synnerhet skydd av offer och deras ställning. Finlands medlemskap i FN:s råd för mänskliga rättigheter under 2022–2024 stärker Finlands möjligheter att vidta insatser för att främja mänskliga rättigheter. Stärkandet av demokrati, rättsstatsprincipen och mänskliga rättigheter förutsätter emellertid ett långsiktigt arbete, vars resultat delvis syns först senare.

Finland stärker det fria, självständiga och mångskiftande civilsamhällets förmåga att handla effektivt och delta i beslutsfattandet. Civilsamhällets frihet och deltagande främjar ett demokratiskt styre, transparens och ansvarsskyldighet som för sin del leder till fredliga och mer demokratiska samhällen.

FREDSMEDLING OCH FREDSBYGGANDE:

Finland stärker stabilitet i samhällen genom att stödja inkluderande fredsprocesser, fredlig konfliktlösning, rättsstatsutvecklingen och demokratiskt beslutsfat-

tande som sätt att skapa varaktig fred. En allt större del av Finlands utvecklings-samarbete genomförs i sköra stater och situationer som förenar kopplingarna mellan konflikter, klimatförändringen och fattigdom samt deras följder. I detta sammanhang understryks även förstärkning av ömsesidig koordinering av humanitärt stöd, utvecklingssamarbete och fredsbyggande och dess konsekvens (trippel nexus).

Center för Fredsmedling, som etablerades 2020 vid utrikesministeriet, har återspeglat den allt mer betydande ställning som förebyggande av konflikter och fredsmedling har som ett av prioriteringarna för Finlands utrikespolitik. Inledning av verksamheten vid Center för Fredsmedling, dess nätverksbaserade verksamhet samt det fördjupade samarbetet med finländare och internationella aktörer har stärkt Finlands fredsförmedlingsprofil. Finlands aktiva roll i att stödja fredsprocesser och dialoger samt fredsförmedlingsverksamheten i multilaterala forum (såsom EU, FN, OSSE, AU) gör det även möjligt att främja verksamhet enligt trippel nexus.

Finland har främjat kvinnors, ungdomars och personer med funktionshindars möjligheter att delta i frågor som berör fred och säkerhet samt understött civilbefolkningens säkerhet och välbefinnande i länder som återhämtar sig från konflikter. Finland har i flera länder stött utarbetandet och genomförandet av deras nationella Kvinnor, fred och säkerhet-handlingsprogram. Flera finländska civilsamhällets aktörer samt FN är centrala samarbetspartner i detta arbete. Enligt sitt eget nationellt Kvinnor, fred och säkerhet-handlingsprogram har Finland betonat behovet av att stärka kvinnors roll och deltagande i förebyggande av konflikter, fredsförmedling och fredsbyggande. Till exempel lanserade Finland under 2019 tillsammans med Spanien initiativet ”Commitment 2025 on Women’s Inclusion in Peace Processes”. Finland är också känt i synnerhet för sitt arbete och stöd för att stärka medlingsnätverk för kvinnor såväl i Finland som globalt.

Dessutom har man under de senaste åren i Finland i fredsförmedling och fredsbyggande betonat främjandet av en positiv roll för religiösa och traditionella aktörer samt i synnerhet diplomati i vattenfrågor som använder sig av Finlands vattenkompetens i konfliktförebyggande och -lösningar.

KRISHANTERING:

Finland skapar säkerhet och tar ansvar för upprätthållandet av internationell fred och säkerhet genom att aktivt delta i uppgifter inom internationell krishantering.

Krishantering är ett centralt verktyg för utrikes- och säkerhetspolitiken och det används för att bidra till konfliktlösning, stabilisering efter konflikter och uppbyggnad av säkra samhällen. Utgångspunkten är att stärka säkerheten och stabiliteten i konfliktområden samt att skydda civilbefolkningen. Genom att delta i krishanteringsinsatser främjar vi demokrati, god förvaltning och mänskliga rättigheter, däribland kvinnors och barns rättigheter och förebyggande av sexuellt våld i konflikter. Målet har även varit att säkerställa kvinnors deltagande samt kunskaper om mänskliga rättigheter i den finländska civila krishantering.

Inom krishantering håller sig Finland till ett övergripande förhållningssätt där man beaktar konflikters olika utvecklingsfaser samt samverkan mellan olika instrument och politikområden. Krishantering, fredsmedlingen och återuppbyggnaden ska bilda en konsekvent helhet. Det är viktigt att identifiera målländernas behov, utifrån vilka stöd kan inriktas till exempel till att stärka rättsstatsutvecklingen och rättssäkerheten. Genom att stärka stabiliteten och myndigheternas funktionsförmåga i säkerhetssektorn, förebygger man även terrorism och internationell brottslighet. Finland är föregångare i utvecklingen av civil krishantering. I EU utgår arbetet från ramverket för civil krishantering, dvs. ett avtal genom vilket samarbetet mellan resurser, snabba insatser och samarbetet mellan EU-aktörer utvecklas. Riktlinjer för en målinriktad och effektiv användning av övergripande krishanteringspolitik ges i riktlinjer för målen för krishantering som sträcker sig över regeringsperioder, i betänkandet av den parlamentariska krishanteringskommittén.

2.5 Påverkan: SDG 17 (genomförande och globalt partnerskap)

FINANSIERING:

Under 2021 uppgick Finlands officiella utvecklingsamarbete (ODA) till 1,212 miljarder euro, vilket utgör cirka 0,47 procent av Finlands bruttonationalinkomst. För år 2022 har budgeterats 1,275 miljarder euro som utgör uppskattningsvis 0,49 procent av BNP. I samband med redogörelsen om utvecklingspolitiken för de kommande valperioderna uppnåddes inte samförstånd om den färdplan för uppnåendet av BNP-målet 0,7 procent fram till 2030 som utlovas i regeringsprogrammet. En

del av Finlands officiella utvecklingssamarbete görs som finansinvesteringar i form av lån och investering, och med hjälp av dem kan man mobilisera mer finansiering ur olika källor. I den omfattning som möjligt är målet att med hjälp av finansinvesteringar även öka investeringar i de minst utvecklade länderna. Även skuldåtgärder genom Världsbankens och Afrikanska utvecklingsfonden och till enskilda länder, bland annat Somalia, kompletterar finansieringen för utvecklingsländer.

BESKATTNING:

Finland närmade sig målet om att senast 2022 fördubbla sitt officiella utvecklingsbistånd för att stärka beskattningsförmågan i länder med låg inkomstnivå genom att genomföra handlingsprogrammet Beskattning och utveckling under 2020–2023. Regeringen stärker utvecklingen av utvecklingsländernas egna skattesystem. Finland stöder i synnerhet stärkandet av beskattningsförmågan och -kompetensen i Afrika och andra utvecklingsländer samt bekämpningen av olagliga pengaflöden. Man säkerställer även att företag som understöds med utvecklingssamarbetsmedel iakttar kriterierna för skatteansvar och transparens. Finland handlar aktivt i EU, OECD och FN för att motarbeta aggressiv skatteplanering, skattefusk och skadlig skattekonkurrens. Finland är även aktivt i utvecklingen av EU:s lista över skatteparadis.

HANDEL:

Finland har åtagit sig att upprätthålla och stärka funktionen av ett multilateralt, regelbaserat handelssystem. Vi stöder fortsatta förhandlingar om de frågor som inte har avgjorts i WTO:s Doharunda, men samtidigt anser vi att det är viktigt att man också kan förhandla om nya frågor i WTO. Finland stöder bland annat genom utvecklingssamarbete utvecklingsländernas mål att bättre integrera sig i det internationella handelssystemet och dra större nytta av möjligheterna inom handeln för att främja sin samhällsutveckling. Detta skapar ömsesidiga affärsmöjligheter och välbefinnande.

Finland bidrar till att Europeiska unionen främjar öppen internationell handel. Det är viktigt för EU att utvidga omfattningen av ömsesidiga handelsavtal i Asien, Afrika och Latinamerika samt att stärka den bindande karaktären för mål för hållbar utveckling som ingår i avtalen och uppföljningen av dem. Finland stöder utvecklingsländernas den tull- och kvotfria tillträde till EU:s marknad som beviljas av EU. Vi stöder även transparens och förenkling av bestämmelser som gäller ursprung

som berättigar de minst utvecklade länderna till förmånsbehandling så att de främjar dessa länders handel på EU:s marknad.

INNOVATIONER OCH TEKNOLOGI:

Ett centralt mål för Finlands utvecklingspolitik är ett bättre och mer övergripande utnyttjande av teknik och innovationsverksamhet som stöd för hållbar utveckling. Finland stöder detta mål bland annat genom att stärka internationella organisationers och utvecklingsländers innovationsverksamhet samt deras förmåga att tillämpa och utveckla ny teknik. Samarbete med FN, EU och den privata sektorn har blivit viktiga kanaler. Verksamheten bidrar till uppfyllandet av SDG-målen 17.6 och 17.7. Finland stöder multilaterala målsättningar om att överbrygga den digitala klyftan bland annat genom att stödja genomförandet av FN:s generalsekreterares färdplan för digitalt samarbete och innovationsarbetet i FN. Finland verkar aktivt i Europeiska unionens kommissions verksamhetsmodell Digital for Development (D4D) och påverkar ökningen av EU:s utvecklingssamarbete och investeringar för att stödja en hållbar digital omvandling av utvecklingsländerna.

I Finland och internationellt utförs aktivt arbete för att utveckla en konsekvent politik mellan utvecklings- och innovationspolitiken, så att forsknings- och utvecklingssatsningar bättre ska stödja uppnåendet av målen för hållbar utveckling. Genom samarbetsinstrument i den privata sektorn (Finnfund, DevPlat, Finnpartnership) samt utvecklingspolitiska finansinvesteringar i form av lån och investeringar (har beviljats för bolag som utövar samhällelig investering eller internationella fonder) stöds överföring av teknik och kompetens som sker genom företagsverksamhet, privata investeringar i utvecklingsländer samt företagens förmåga att bidra till att lösa globala utmaningar med marknadsmässiga villkor. Finland stöder en digital omvandling av utvecklingsländernas ekonomier och stärker olika aktörers tekniska kapacitet och innovationskapacitet. Vi deltar i betydande regionala Team Europe-initiativ om en digital omvandling och grön omställning i Afrika och på andra kontinenter.

Utrikesministeriet har i ett nära samarbete med relevanta aktörer inom statsförvaltningen och andra partner utvecklat Finland till en koncentration av FN:s forsknings- och innovationsverksamhet genom att locka hit FN-aktörer inom området. UNU-WIDER:s, UNOPS S3i:s, UN Global Pulse:s och UNICEF:s innovationshubbar, som är verksamma i Finland, producerar ny information som stöder hållbar utveckling, tekniska lösningar och innovationer för FN och utvecklingsländer.

PARTNERSKAP:

Finland främjar konsekventa åtgärder för hållbar utveckling genom politiskt engagemang, hela statsförvaltningens deltagande samt samarbete mellan flera aktörer. Finland har förbundit sig till att genomföra resultatprinciperna för utvecklings-samarbete (utvecklingslandets ägarskap, siktet på resultat, partnerskap på bred basis, transparens och ömsesidig ansvarsskyldighet), och deltar i uppföljning som gäller genomförandet och utveckling av uppföljningssystemet genom OECD och EU. Det förnyade uppföljningssystemet blir färdigt före slutet av 2022. Viktiga teman för Finland i förnyelsearbetet är främjande av samarbete mellan flera aktörer och starkare användning av uppföljningsresultaten som ett element som styr politiken i utvecklingsländer. En uppföljning som genomfördes 2018 visade att Finlands rapportering om utvecklingssamarbetsfinansiering är transparent och att vi stödde utvecklingsländernas lokala ägarskap och användningen av lokala system bättre än det europeiska genomsnittet.

Finland stöder partnerskap i civilsamhället och främjar ett rättighetsbaserat angreppssätt. Finland implementerar rekommendationen av OECD:s kommitté för bistånd (DAC) om att stödja civilsamhällets situation och aktörskap i utvecklings-samarbete (gäller även humanitärt bistånd). Vi stöder civilsamhällesorganisationernas långsiktiga, sektorsövergripande utvecklings-samarbete och uppmuntrar en ständig utveckling av samarbete mellan flera aktörer. Vi stöder även civilsamhällesorganisationernas starka satsningar på de minst utvecklade länderna och bräckliga områden.

Stärkandet av statistisk kompetens samt stöd för att mäta klassificerad information ingår i utvecklingssamarbetsprojekten.

3 Utrikesministeriets fotavtryck, dvs. verksamhetens negativa ekologiska, sociala och ekonomiska effekter på verksamhetsmiljön, samt insatser för att minska fotavtrycket

3.1 Den ekologiska dimensionen

Statskontoret utarbetar tillsammans med koncernaktörer en uppskattning av statsförvaltningens koldioxidavtryck, och därför behandlar rapporten inte separat utrikesministeriets koldioxidavtryck. Aktuell information om inrättandet av en databank som beskriver statsförvaltningens koldioxidavtryck presenteras på webbplatsen: <https://www.valtiokonttori.fi/sv/uutinen/ansvarsrapportering-databanken-samlar-uppgifter-om-fotavtryck-pa-ett-stalle/>

Utrikesförvaltningens (omfattar både ministeriet och beskickningarna utomlands) första miljöprogram gavs ut 2013. Sedan dess har utrikesförvaltningen konsekvent haft som mål att främja miljömål i sin verksamhet. Det första miljöprogrammet omfattade perioderna 2013–2016, programmet uppdaterades för perioderna 2017–2020 och den sista uppdateringen gjordes för perioderna 2021–2030.

Vid utrikesministeriet finns även en frivillig grupp, Ekotiimi, vars syfte bland annat är att följa upp och koordinera genomförandet av programmet i förhållande till de uppsatta målen och vid behov lämna förslag till nya åtgärder.

Ekotiimi har årligen sammanställt för ministeriets ledning en uppföljningsrapport om hur miljöprogrammet genomförs i utrikesförvaltningen. I samband med att rapporten lämnas in fastställs även prioriteringarna för nästa period. Effekterna av coronapandemin syns konkret i uppföljningsrapporten så att resor och andra transporter minskade avsevärt, och pandemin hade även effekter på fastigheters

och lokalers energiförbrukning på grund av den lägre användningsgraden. Uppföljningsrapportens uppgifter som gäller perioderna 2020–2021 ger därmed inte den verkliga situationsbilden om hur målen främjas i utrikesförvaltningen.

En sammanställning av genomförandet av miljöprogrammet sedan 2013:

- Man har deltagit i Motivias kampanj med energibesparingsveckor, ordnat olika slags evenemang och aktioner med miljötema, gett ut på intranätet informationsinslag och genomfört miljöenkäter och -tävlingar.
- Vid förberedelser och genomförandet av besök på hög nivå har målet varit att beakta hållbarhets- och miljöaspekter. Vid transport av gäster används alltid i tillämpliga delar minibussar och miljövänliga bilalternativ. Vid val av vad som ska serveras till gästerna väljs miljövänliga alternativ (närproducerad och ekologisk mat) och man försöker undvika matsvinn. Besökens karaktär medför vissa begränsningar för verksamheten, men man försöker beakta hållbarhet och miljövänlighet om möjligt i all verksamhet.
- I mars 2019 infördes i hela utrikesförvaltningen de anvisningar som togs fram för ordförandeskapet för Arktis 2017–2019 om att ordna miljövänliga möten. Anvisningarna har även översatts till svenska och engelska och därmed är det lättare att också utnyttja dem vid beskickningarna. Anvisningarna har också presenterats för det internationella ansvarsnätverket för utrikesministrar.
- Enligt miljöprogrammet har det årliga besparingsmålet i fråga om pappersförbrukning varit 5 procent. Pappersförbrukningen hade minskat totalt med cirka 55 procent redan före coronatiden.
- Som ett sätt att stödja en minskning/motverka en ökning av antalet resor enligt målen i miljöprogrammet ökades videokonferensutrustningen betydligt både i beskickningarna och vid ministeriet.
- De cyklar som skaffades till ministeriet för uträttande av ärenden har använts aktivt. Även en del beskickningar har sådana cyklar.
- Energieffektiviteten i beskickningars fastigheter har främjats i renoveringsprojekt samt även med regleringsåtgärder för hustekniska system. Målet har varit att öka användningen av förnybar energi i samband med renoveringsprojekten, men tills vidare endast vid ett begränsat antal fastigheter.
- Vid köp av beskickningarnas fordon har man främjat miljömål bland annat genom att välja hybriddrivkraft samt beaktat livscykelkostnader. Vid anskaffning av utrustning har man särskilt beaktat energieffektivitet och vid anskaffning av förnödenheter att produkterna är

ekologiska, bland annat till användning av återvunnet material, och i anskaffning av möbler har man beaktat tillverkningsmaterialen samt lång hållbarhet.

- Beskickningarna har under åren uppmuntrats och aktiverats till att på många sätt främja miljömål. En del beskickningar har varit aktiva på ett berömvärt sätt och även genom sina egna åtgärder lyckats med att få mycket positiv lokal uppmärksamhet och publicitet. Som exempel kan nämnas Finlands ständiga representation vid EU och Finlands ambassad i Bryssel som tillsammans har tagit fram ett gemensamt program för hållbar utveckling och som beskickningarna använder för att delta i bekämpningen av klimatförändringen.

3.2 Den sociala dimensionen

Med utrikesministeriets personalstrategi (2021–2025) stöds uppnåendet av ministeriets strategiska mål, ledarskap, personalens arbetshälsa och utveckling. Personalstrategin förnyades 2021 utifrån strategin för reformering av den offentliga förvaltningen, utrikesministeriets värderingar och resultaten från personalworkshoppar.

Prioriteringar i utrikesministeriets personalstrategi 2021–2025 är: 1. Vårt arbete fokuserar på de viktigaste målen 2. Vi bidrar till kompetensutveckling och arbetstrivsel genom organisering av arbetet och praxis för team- och grupparbete 3. Vi stärker känslan av samhörighet genom att samverka, lyssna på varandra och föra en respektfull dialog. Vi arbetar tillsammans för likabehandling och mångfald.

Ministeriet erbjuder regelbundet ungdomar möjligheten att bekanta sig med arbetet och karriärmöjligheter i utrikesförvaltningen genom att erbjuda högskolepraktikantplatser och sommarjobb. I år erbjuder ministeriet 62 praktikantplatser och cirka 40 sommarjobb. Dessutom fastställdes 13 personer som kvoten för personer som utför civiltjänst och 6 personer för TE-arbetsprövning. Beskickningar i utlandet har inte räknats med i siffrorna.

Arbetshälsa är en central prioritering i moderna arbetsgemenskapers verksamhetskultur. En välmående, motiverad och engagerad personal är utrikesministeriets viktigaste resurs också i fortsättningen. Enheten för personalutveckling och arbets-

hälsa i utrikesministeriets personalförvaltning stöder chefer och arbetsgemenskaper i utvecklingen av arbetshälsa, organisatoriska förändringar och problemlösning.

En hög kompetensnivå och ständig utveckling och förnyelse av den är utrikesministeriets centrala och viktigaste resurs och grunden för framgång också i fortsättningen. Utrikesministeriets utbildningsplan har utarbetats utifrån statsrådets plan för kompetens och utveckling för tvåårsperioden 2021–2022. Prioriteringar är bland annat vidare utveckling av den grundläggande utbildningen, fler utbildningar i hybridarbete och arbete i flera lokaler samt utbildningar med utveckling av ledarskapsfärdigheter och digitala färdigheter som mål. Förutom det egna utbildningsutbudet används dessutom i stor omfattning statsrådets, HAUS osv. kursutbud samt selektivt utbildningsmöjligheter utomlands (t.ex. kurser som erbjuds av EEAS). Utrikesministeriet har också som mål att öka antalet webbkurser och därmed att också utvidga självständiga studier som allra bäst stöder beskickningarna.

Utrikesministeriet har en personalpolitisk (2019–2021) och operativ (2018–2022) jämställdhets- och likabehandlingsplan. Dessa uppdateras för tillfället. Syftet med den operativa jämställdhets- och likabehandlingsplanen är att främja genomförandet av regeringens jämställdhetsprogram samt att skapa och etablera de förvaltnings- och verksamhetsätt som lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män och diskrimineringslagen förutsätter i Finlands utrikesförvaltnings ansvarsområden. Syftet med den personalpolitiska jämställdhets- och likabehandlingslagen är att stärka jämställdhets- och likabehandlingsupplevelsen i olika personalgrupper, förebygga trakasserier och osakligt bemötande i arbetsgemenskaper samt att främja mångfald och hantering av den i utrikesförvaltningen. För att lösa problem i arbetsgemenskapen och uppfylla nolltolerans för trakasserier iakttas vid ministeriet statsrådets VARTU-modell och utrikesministeriets egen handbok för ansvarsfullt uppförande på arbetsplatsen (*Vastuullisen työkäyttäytymisen opas*).

Finland har förbundit sig (inkl. utvecklingshjäpskommittén som är underställt OECD, inom ramen för DAC-rekommendationen) till att förebygga och avlägsna sexuellt utnyttjande och trakasserier i utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd. Utvecklingen av åtgärder som siktar mot detta (t.ex. riskhantering, rapporteringsmekanismer) fortsätter bland annat genom utveckling av anvisningar och utbildning.

3.3 Den ekonomiska dimensionen

BUDGET:

Budgetering av ansvarsfrågor sker som en del av utrikesministeriets budget enligt huvudtitel, kapitel och moment. Utrikesministeriet har ingen separat officiell ansvarsbudget, utan strukturen följer den allmänna budgetstrukturen, och finansiering och åtgärder som gäller ansvarstagande är en del av den.

I förklaringsdelen till utrikesministeriets förvaltningsområdets huvudtitel 24 i statsbudgeten beskrivs övergripande effektmål i utrikesministeriets verksamhet för 2022, vilket innehåller även främjandet av målen för Agenda2030:

- Utrikesförvaltningen främjar Finlands och finländarnas säkerhet och välfärd
- Utrikesförvaltningen främjar genomförandet av Agenda2030 och arbetar för att bekämpa klimatförändringen
- Utrikesförvaltningen främjar ett regelbaserat internationellt system
- Utrikesförvaltningen arbetar för att stärka de mänskliga rättigheterna, jämlikheten, demokratin och rättsstatsutvecklingen
- Utrikesförvaltningen främjar Finlands tillväxtfrämjande öppna ekonomiska förbindelser och stöder finländska företags deltagande i internationell handel och värdekedjor.

Dessutom har man sammanställt och beskrivit i förklaringsdelen hur hållbar utveckling ingår i budgeten enligt följande:

Utrikesministeriet verkställer statsrådets redogörelse om hållbar utveckling framför allt när det gäller Finlands globala ansvar. Finlands utrikespolitik som helhet främjar hållbar utveckling. Verksamhetens samstämmighet förbättras i samarbete mellan alla förvaltningsområden. Utrikesministeriet främjar genomförandet av klimatavtalen och deltar i det internationella samarbetet för att begränsa klimatförändringen och främja anpassningen till den. Utvecklingspolitiken baserar sig på Agenda2030 och syftar till att stödja utvecklingsländernas förmåga att uppnå målen för hållbar utveckling, även genom information om Finlands erfarenheter och praxis. Utrikesministeriet agerar också aktivt för att bland annat på handelspolitisk väg uppnå målen för Agenda2030 och främjar bekämpandet av klimatförändringen

och anpassningen till den inom samtliga sektorer av utrikes- och säkerhetspolitiken. Utrikesministeriet agerar i sin egen utvecklingspolitik och EU-påverkan så att privat finansiering och företag fås med i investeringar i hållbar utveckling i utvecklingsländerna. Utrikesministeriet stöder också förutsättningarna för hållbar utveckling med hjälp av civil krishantering, fredsbyggande och fredsmedling.

UPPHANDLINGAR:

Utrikesministeriet iakttar i sin upphandlingsverksamhet de förpliktelser att främja ansvarsmål som har fastställts för offentlig upphandling och som utgår från EU-direktiv, lagstiftningen och statsrådets principbeslut.

De ansvarsmål som fastställs för produkter och tjänster i utrikesministeriets och beskickningarnas upphandlingsverksamhet gäller främst miljömål. De gäller vanligen energieffektivitet, drivkraft, tillverkningsmaterial, återanvändbarhet och livscykel.

På anbudsgivare och avtalspartner ställs sådana krav som säkerställer att sociala aspekter uppfylls såsom iakttagandet av grundläggande rättigheter i arbetslivet och mänskliga rättigheter samt att sociala skyldigheter uppfylls i syfte att bekämpa grå ekonomi.

Utrikesministeriet har omfattande anvisningar om ansvar vid upphandling:

- Ett centralt mål för utrikesministeriets upphandlingsstrategi från 2014 är ansvar vid upphandling och hållbar utveckling.
- Vid genomförandet av den nationella strategin för offentlig upphandling i statsrådet (det så kallade TOIMI-projektet) har utrikesministeriet valt ökning av upphandlingsfärdigheter, ekologisk hållbarhet och ekonomisk hållbarhet som de främsta målen som ska främjas.
- I utrikesministeriets upphandlingsnorm, som uppdaterades nyligen, ges även anvisningar om ansvarsfull upphandling.
- I utrikesförvaltningens miljöprogram för perioden 2021–2030 ges rätt omfattande anvisningar och handledning per produkt och tjänst för hur man kan främja ansvarsmålen vid upphandling av dem. I samband med miljöprogrammet identifierades att man även i mindre omfattning kan främja följande Agenda2030-mål genom utrikesministeriets upphandlingar: SDG 8 (anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt); SDG 9 (hållbar industri, innovationer och

infrastruktur); SDG 11 (hållbara städer och samhällen); SDG 12 (hållbar konsumtion och produktion); SDG 13 (bekämpa klimatförändringarna); SDG 15 (ekosystem och biologisk mångfald) samt SDG 16 (fredliga och inkluderande samhällen).

4 Beskrivning av sättet att utarbeta rapporten

Utrikesministeriets ledningsgrupp fastställde på sitt möte den 27 april 2021 de mål för hållbar utveckling som rapporteras för ministeriet. Man inrättade en grupp för utarbetandet av ansvarsrapporten och inom ramen för gruppen avtalades om de praktiska arrangemangen kring ansvarsrapporten. Utvecklingspolitiska avdelningen, politiska avdelningen, avdelningen för internationell handel, kommunikationsavdelningen, administrativa tjänster, rättstjänsten, protokolltjänsterna, ekonomienheten samt enheten för planering och forskning har deltagit i arbetet med att ta fram rapporten. Rapporten presenterades och bekräftades i ministeriets ledningsgrupp den 29 mars 2022.